

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 25/01267
Saksbehandler Daniel Flugstad

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Hamar kirkelige fellesråd	15.05.2025	5/25

Økonomiske rammer drift og investering - kommunalt tilskudd HØP 2026 - 2029

Hamar kirkelige fellesråd har behandlet saken i møte 15.05.2025 sak 5/25

Møtebehandling

I drøfting av saken har fellesrådet gitt innspill som synliggjør enkelte forhold enda tydeligere som:

- Konsekvenser av strømsparingstiltak som er gjennomført for andre året på rad som ligger til grunn i søknaden om strømstøtte for å holde en høyere brukstemperatur i kirker og krematorium.
- Oppfordring til kommunen om mulig å avgjøre innen 1. juli om samhandling og delfinansiering av en diakonstilling med ungdom i Hamar som målgruppe. Fellesrådet påtar seg arbeidsgiveransvaret med varig tilskudd fra staten med 50% finansiering fra kommunen, og tilnærmet 100% innsats mot ungdom i Hamar som målgruppe.

Vedtak

Hamar kirkelige fellesråd vedtar utarbeidet innspill til økonomiske rammer for drift – og investering i ny planperiode 2026 – 2029.

- Innspillet til kommunalt tilskudd synliggjør behovet kirkelig fellesråd har for økonomiske rammer i ny fireårsperiode.
- Grunnlaget i synliggjorte ressursbehov er ansvaret som samhandlings- og koordineringsorgan for Hamar sogn og Vang sogn, samt et selvstendig ansvar som gravplassmyndighet for alle tilhørende tjenester til befolkningen i kommunen.
- Kirkevergen bes å oversende innspillet om økonomiske rammer til kommunen.

_____ Hamar, 15.5.2025 _____

Solveig Seem (leder)
Protokollunderskriver

Ole Anders Tomter
Protokollunderskriver

Eline Høiberget
Protokollunderskriver

Astrid Stana
Protokollunderskriver

Kirsten Elisabeth Almås
Protokollunderskriver

Jane Meyer
Protokollunderskriver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Innspill til økonomiske rammer for kommunalt tilskudd

Hamar kirkelig fellesråd gir innspill til økonomiske rammer for drift og investering for ny periode. Inneværende periodes 4-årsplan videreføres for perioden 2026 – 2029 i drift og investering med regulering for lønn- og prisvekst.

Innholdsfortegnelse

INNSPILL TIL ØKONOMISKE RAMMER FOR HØP 2026-2029	2
PLAN FOR OPPRETTHOLDELSE AV TJENESTEPRODUKSJONEN – DRIFT	3
DIAKONSTILLING MED UNGDOM SOM MÅLGRUPPE	4
BISPESETE OG FOLKEKIRKE I ET KULTURELT SENTRUM	4
STYRKING AV INFORMASJONSARBEID – STRATEGISK KOMMUNIKASJON ...	4
INVESTERINGSTILTAK 2026-2029	5
PRISJUSTERING AV INVESTERINGSRAMME NY PERIODE FRA 2026.....	6
ETABLERING AV NAVNET MINNELUND (VEDTATT I KOMMUNESTYRET).....	6
BEVARINGSFONDET - STATLIG TILSKUDD TIL KIRKEVEDLIKEHOLD	6
TILSKUDDSTILDELINGEN SETTER KRAV OM 50% KOMMUNAL ANDEL	6

Innspill til økonomiske rammer for HØP 2026-2029

Hamar kirkelig fellesråd synliggjør behov for kommunale økonomiske rammer som er nødvendig for å kunne ivareta pålagte ansvarsområder i Den norske kirke lokalt for å kunne yte tilfredsstillende tjenester. Dette innebærer ivaretagelse av forvaltningsansvaret for gravplasser, kirker og krematorium, samt for kirkelig virksomhet og gravplassforvaltning. I barne- og familiedepartementets veiledning om relasjonen mellom kirke og kommune med fokus på finansiering kommer dette til uttrykk på denne måten gjennom **Trossamfunnsloven § 14 andre til fjerde ledd**:

- Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd (kirkesoknene).
- Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg.
- Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester, kirkelige handlinger og gravferdsesseremonier for alle tros- og livssynsorganisasjoner.
- Tilskuddet skal også sikre at kirkesoknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp.
- Tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngår også i budsjettforslaget.
- Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

Utfordrende økonomiplanperiode!

Drift Hamar kirkelige fellesråd tilstreber en økonomisk forsvarlig drift av kirkelige aktiviteter og forvaltning av gravplasser. Den siste tre årsperioden viser at fellesrådets drift er svært sårbar i møte med økonomiske endringer som er forårsaket av høy lønns- og prisvekst, samt utviklingen i pensjonsutgifter. Med gjentakende reduksjon i årlig driftstilskudd endres fellesrådets begrensede handlingsrom til manglende økonomisk handlingsrom til å håndtere nevnte eksterne forhold.

Fellesrådet konkretiserer overordnede hovedutfordringer i ny HØP til ansvaret som arbeidsgiver og forvaltningsorgan på drift, og i forvaltning av kirker, gravplasser, driftsbygg, inventar, utsmykning, maskiner og kjøretøy i neste planperiode:

1. Sikre tilskuddsnivå som ivaretar lønns- og pensjonsutgifter, samt energi til oppvarming av kirker, krematorium og øvrig bygningsmasse.
2. Prioritering av energibesparende tiltak, teknisk og fysiske tiltak.
3. Fornyelse av maskiner og utstyr til drift av gravplasser.
4. Anskaffelse av el-kjøretøy og utstyr med søkelys på klima og miljø.
5. Utvikle navnet minnelund på alle kirkegårder og gravplasser i kommunen.
6. Ivaretagelse av kunst, utsmykning og inventar i kirker og krematorium.
Styrking av informasjonsarbeid og kommunikasjon av kirkelige tilbud og gravplassforvaltning.
7. Utnyttelse av tilgjengelige ressurser med søkelys på FNs 17 bærekraftsmål.
8. Støttefunksjoner til rådsarbeidet for folkevalgte kirkepolitikere
9. Framdrift i planer for større bygningsmessige tiltak inne og ute.
10. Øke dialog, samarbeid og samhandling mellom kommune og fellesråd om innsatsområder i tjenesteytingen.

Plan for opprettholdelse av tjenesteproduksjonen – drift

Endringer i framtidig rammevilkår inkl. energikompensasjon og reell kompensasjon for resultatet av lønnsforhandlinger og dekning av reguleringspremie pensjon til KLP.

Fellesrådets driftsbudsjett	2025	2026	2027	2028	2028
Basis	17 046 000	17 390 000	17 390 000	17 390 000	17 390 000
Reduksjon i tilskudd 2%	355 0000	0	0	0	0
Deflator 4,5%	699 000	782 500	782 500	782 500	782 500
Energi kompensasjon, gj. snitt kr 0,70 kwh + tillegg.	0	220 000	220 000	220 000	220 000
Reguleringspremie KLP	0	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
SUM tilskudd i ny periode	17 390 000	19 492 500	19 492 500	19 492 500	19 492 500

Tilfredsstillende handlingsrom for lønnsoppgjør, reguleringspremie og energipriser

1. Lønnsutgiftene utgjør 91% av tilskuddet fra kommunen til kirkelig fellesråd.
2. Driftsramme for 2026 må baseres på deflator tilsvarende lønns- og prisvekst.
3. Fellesrådet er avhengig av tilskudd basert på den reelle kostnadsutviklingen fram i tid.
4. Fellesrådet ber om å få kompensert for reguleringspremie på pensjon som ikke kan dekkes fullt ut av avkastningen til premiefond.
5. Driftsramme for 2026 legger til grunn en gjennomsnittlig spotpris kr 0,70 kwh med tillegg av avgifter (2025-strømpriser). Tillegget er beregnet ut fra å kunne øke temperaturen i kirkene da brukstemperaturen på 18`C som er lagt til grunn i 2024 og 2025 ikke er tilstrekkelig komfortabelt for besøkende i gjennomføring av gudstjenester og gravferdsseremonier. Dette gjelder også ansatte som har sine arbeidsoppgaver i kirkene.

Beregnet merutgifter på ca. kr 220 000 i 2026.

Endringer i tjenesteproduksjon

Diakonstilling med ungdom som målgruppe

Hamar bispedømmeråd har sendt Hamar og Vang menigheter gjennom kirkelig fellesråd et tilbud om midler til å tilsette en ny diakon. Midlene tilsvarer finansiering av 50% stilling, men det forutsetter at stillingsinnholdet er tilpasset et samarbeid med kommunen som også må bidra med 50%. Fellesrådsleder har vært i en dialog med ordfører og det pågår en prosess i dialog med ledelse for Opplæring og oppvekst for å se på om kommunen har satsningsområder og/eller prosjekter som kan kombineres med dette tilbudet.

Fellesrådet har tilbudt kommunen tilnærmet 100% stilling med tittel diakon i et felles satsningsområde mot ungdom i Hamar og med krav om kun 50% finansiering. Tilskuddet fra staten er ikke begrenset til prosjektperiode, men varige permanente midler.

Bispesete og folkekirke i et kulturelt sentrum

Den norske kirke i Hamar og Vang står i en lang tradisjon av kirkelig tjeneste og tilstedeværelse i byen og kommunen vår. Kirkestedene og ansatte i begge sokn bidrar til livskvalitet, forankring, tradisjonsforvaltning, kulturliv, omsorg og engasjement for byens og kommunens innbyggere gjennom hele livet. Kirkebyggene er sterkt knyttet til folks opplevelse av identitet og lokal tilhørighet.

Byen er bispesete, og det legges vekt på at Domkirken fylles med gudstjenester av ulik art, kirkemusikalsk utfoldelse og et rikt og variert kulturtilbud, og at den holdes publikumsåpen. I alle våre fire kirker er det aktivitet med møtepunkter og arrangementer, der samhandling mellom ansatte og frivillige, musikkliv og foreningsliv er sentralt. Både gudstjenestearbeid, diakoni, kirkemusikk og undervisning frembringer verdifullt frivillig engasjement.

Vang kirke som gjerne omtales som Hedmarkskatedralen ble bygget i 1810, fungerte som bispedømmets hovedkirke under byggingen av Hamar domkirke i årene 1864-1866.

Storhamar kirke er en typisk «arbeidskirke» bygget i 1975 og tilpasset et mer sosialt bruksmønster, mens Øvre Vang kirke er bygd i tømmer først på 1900-tallet og med datidens dugnadsånd.

Styrking av informasjonsarbeid – strategisk kommunikasjon

Fellesrådet ser viktigheten av å synliggjøre kirkelige tilbud og tjenester i gravplassforvaltning i et mer og mer krevende mediesamfunn.

Tilrettelegging av 30 % stilling.

Stillinger og annet med konsekvenser for tjenesteproduksjonen – utslag økonomi	2025	2026	2027	2028	2029
1. Stilling som diakon – Målgruppe barn og unge. Fellesrådet er tilbudt 50% statlige midler til ny 100% diakonistilling hvis det kan oppnås samhandling med kommunen om 50% finansieringsandel. FRIST for dette er 1. juli 2025.	0	460 000	460 000	460 000	460 000
2. Hamar er bispesete med Domkirken i sentrum. Medfører utvidet ansvar for aktivitet av gudstjenester og kirkelige handlinger, konsert og kultur, og at den holdes publikumsåpen.		145 000	145 000	145 000	145 000

3. Styrking av informasjon- og kommunikasjon Fellesrådet ser behov for å styrke synliggjøring av kirkelige tilbud og tjenester i gravplassforvaltning i et mer og mer krevende mediebilde. Tilrettelegging av 30 % stilling.		215 000	215 000	215 000	215 000
Endring fra 2026	0	820 000	820 000	820 000	820 000

Investerings tiltak 2026-2029

Investeringsplan for kommende periode.

Hovedutfordringer i et lengre tidsperspektiv i forvaltning av kirker, gravplasser, driftsbygg, inventar, kunst og utsmykning og transportmidler er beskrevet punktvis nedenfor.

Fellesrådet ber om å få prisjustert tilskuddsrammen fra og med 2026 da dette ikke er gjort siden første året fellesrådet mottok investeringstilskudd på kr 2 millioner i 2007.

Prioriterte investeringstiltak de neste årene

1. Rehabilitering av vinduer og dører i Vang kirke, samt reparasjoner av tak og tårnet.
2. Fornyelse av maskiner - drift av gravplasser og utearealer, klima og miljøhensyn!
3. Utskifting av personellkjøretøy og overgang til el-biler, klima og miljøhensyn!
4. Rensing og vedlikehold av kunst, takutsmykning og inventar i kirker og krematorium.
5. Utvendig maling av kirkebygg og driftsbygg.
6. Domkirken har omfattende skader med behov for restaurering av innvendige murvegger som følge av saltutslag.
7. Ombygging av kjeller i krematoriet for å innfri lovmessige krav til personal- og omkleddningsrom.
8. Anskaffe nye varmeovner i Øvre Vang kirke
9. Vedlikehold og reparasjon av alle gjerder og porter i jern og treverk langs eiendomsgrenser.
10. Utvidelse av parkeringsarealer - ny asfalt parkeringsarealer ved kirker, krematorium og gravplasser.

Fellesrådets investeringsplan er utarbeidet for videreføring av årlig investeringsrammen:

- 1) Økning av investeringstilskudd til kr 2,5 mill. to første år og til 3,0 mill. to siste årene av perioden.
- 2) Utskifting av personellkjøretøy, maskiner og utstyr nærmer seg kritisk behov iht. tilstandsrapport.

Kommunestyret budsjettvedtak 21. desember 2023 ber kommunedirektøren om å følge opp tiltak for løsninger omkring kirkens maskin- og utstyrsbehov.

Prisjustering av investeringsramme ny periode fra 2026

	2025	2026	2027	2028	2029
Generell investeringsramme					
Generell investeringsramme bygninger	2 000 000	2 500 000	2 500 000	3 000 000	3 000 000
Maskiner og utstyr. Overgang til el-drevne mannskapsbiler og utstyr (tilstandsrappr. Utstyr)	0	600 000	400 000	300 000	200 000
SUM tilskudd ny periode	2 000 000	3 300 000	2 900 000	3 300 000	3 200 000

Etablering av navnet minnelund (vedtatt i kommunestyret)

	2025	2026	2027	2028	2029
Investeringstilskudd – vedtatt av kommunestyret 30.11.2024					
Etablering navnet minnelund Hamar, Vang og Øvre Vang	475 000	475 000	475 000	475 000	0

Bevaringsfondet - statlig tilskudd til kirkevedlikehold

Den statlige bevaringsstrategien omfatter middelalderkirker, kirker fra perioden 1537-1850 og listeførte kirker fra etter 1850. Bevaringsprogrammet for kulturhistorisk verdifulle kirker ble satt i gang sommeren 2024.

Vedlikeholds satsning skal sikre at staten i perioden 2024-2054 skal bruke inntil 500 millioner kroner årlig og til sammen om lag 10 milliarder kroner på kirkebevaring. Pengene kommer gjennom bevilgninger over statsbudsjettet og fra avkastningen fra Allstad (tidligere Opplysningsvesenets fond).

Tilskuddstildelingen setter krav om 50% kommunal andel

Stortinget har satt som premiss for delingen av verdiene i Opplysningsvesenets fond at statens økte innsats overfor kirkebyggene ikke skal avløse kommunenes økonomiske ansvar for kirkebyggene eller komme til erstatning for andre tiltak eller ordninger som finnes på området.

For kommunene og fellesråd som mottar tilskudd fra staten til istandsetting eller sikring av kirkebyggene i kommunen, innebærer dette to ting:

- 1. Kommunen må stille med 50% egenandel (medfinansiering) i finansieringen av det enkelte istandsettingsprosjekt.*
- 2. Kommunen skal utarbeide en plan sammen med lokal kirkeeier som både rommer forvaltning, drift og vedlikehold og formidling og bruk av bygget.*

Hamar kirkelig fellesråd, 15. mai 2025

Solveig Seem, sign.
Fellesrådsleder

Daniel Flugstad, sign.
Kirkeverge